

Archeologienota Kortemark Sint- Pieterskruisstraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE en Maarten BRACKE

8-3-2021

1. Gemotiveerd advies

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen te Kortemark Sint-Pieterskruisstraat (provincie West-Vlaanderen), gelegen buiten woon- of recreatiegebied en waarbij de totale oppervlakte van de bodemingrepen groter is dan 5000m², dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

Het terrein is gelegen in een zeer landelijke omgeving en behoort tot het grondgebied van Werken, een deelgemeente van Kortemark. Het plangebied is 37 430m² groot en heeft een onregelmatige vorm. Het betreft enkele landbouwpercelen die in het westen grenzen aan de Sint-Pieterskruisstraat. Centraal op het terrein is een waterplas aanwezig, waarop in het zuidwesten een watervoerende perceelsgreppel aansluit; ook ten noordoosten sluit er een kort grachtsegment op aan. Er zijn geen gebouwen aanwezig op het terrein.

De geplande werken hebben betrekking op een deel van het plangebied, en beslaan niet het volledige terrein. Het betreft:

- Het aanleggen van een nieuwe gracht, in het verlengde van het bestaande grachtsegment ten noordoosten van de waterplas. De nieuwe gracht zal een oppervlakte van 159,40m² hebben (ca. 1,55m breed en 102,84m lang). Hij wordt ca. 60cm diep en met schuine wanden uitgegraven.
- Het plaatselijke ophogen van landbouwgrond ten noordwesten van de vijver. Een zone van 3406m² wordt licht opgehoogd om de bewerkbaarheid ervan te verbeteren. Het perceel is in gebruik als akkerland. In deze zone zal geen voorafgaandelijke afgraving van de teelaarde gebeuren; de op te hogen grond zal worden verdeeld over deze zone en nadien worden ondergeploegd.
- Het regulariseren van een reliëfwijziging van landbouwgrond (4083m²) ten zuidoosten van de vijver. Deze werken zijn m.a.w. al uitgevoerd.
- Het regulariseren van de uitbreiding van de vijver (910m²). Deze werken zijn m.a.w. al uitgevoerd.

De bodemingrepen die gepaard gaan met de geplande werken zijn uiterst beperkt. Bij de zones die geregulariseerd dienen te worden, worden geen bodemingrepen meer uitgevoerd. In de zone ten noordwesten van de vijver wordt enkel grond opgevoerd, de compactie die het ophogingspakket zal veroorzaken aan het onderliggende teelaardepakket is verwaarloosbaar. Het uitgraven van de gracht zal enkele tientallen centimeter diep gaan, maar betreft een lijnvormige uitgraving van amper 1,55m breed.

Het plangebied is gelegen in een landelijk gebied, op overgangsgronden tussen de vallei van de Handzamevaart in het zuiden en een hogere opduiking in het noorden. Het terrein is minstens sinds ca. 1777 in gebruik als landbouwgrond. In de loop van de 20ste eeuw werd centraal op het terrein een waterplas aangelegd. Bodemkundig kan een matig natte lemig zandbodem zonder profiel verwacht worden, echter met een sterke antropogene invloed. De bouwvoor bij dergelijke gronden is 30-40cm

dik. Op archeologisch vlak zijn er over het plangebied en de nabije omgeving geen gegevens voorhanden, er vond nog geen enkel archeologisch onderzoek plaats.

Enkel de terreinophoging ten noordwesten van de vijver en het verlengen van de gracht ten oosten van de vijver hebben een (beperkte) impact op de bodem. Bij de terreinophoging zal er geen invloed zijn op een eventueel archeologisch niveau; dit niveau bevindt zich minstens op 30-40cm onder het maaiveld, terwijl hier enkel grond wordt opgevoerd. De uitgraving voor de gracht zal mogelijk wel een impact hebben op een eventueel archeologisch niveau. Deze uitgraving is smal (1,55m breed) en lijnvormig (102m lang); verder vooronderzoek van zo'n strookje, waarvan de breedte op het diepste punt een stuk smaller zal zijn dan 1,55m, zal geen nuttige archeologische kenniswinst kunnen bijbrengen en wordt dus niet geadviseerd. Er zijn geen verdere archeologische maatregelen nodig en de rapportering kon beperkt blijven tot een archeologienota met beperkte samenstelling.